Suvestinė redakcija nuo 2015-04-08 iki 2016-02-05

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. 106-3827, i. k. 101301MISAK0591/640

Nauja redakcija nuo 2010-07-14:
Nr. D1-585/V-611, 2010-07-07, Žin. 2010, Nr. 82-4364 (2010-07-13), i. k. 110301MISAK85/V-611

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO SIEROS DIOKSIDU, AZOTO DIOKSIDU, AZOTO OKSIDAIS, BENZENU, ANGLIES MONOKSIDU, ŠVINU, KIETOSIOMIS DALELĖMIS IR OZONU NORMŲ PATVIRTINIMO

2001 m. gruodžio 11 d. Nr. 591/640
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. 5-75; 1996, Nr. 57-1335; 2004, Nr. 60-2121) 6 straipsnio 5 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 98-2813; 2010, Nr. 54-2648) 4 straipsnio 1, 2 ir 3 dalimis, 7 straipsnio 2 ir 3 dalimis ir siekdami, kad aplinkos oro kokybės reikalavimai atitiktų 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL 2008 L 152, p. 1) nustatytus reikalavimus:

1. T v i r t i n a m e Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normas (toliau – Normos) (pridedama).

2. P a v e d a m e:

2.1. Aplinkos ministerijos Taršos prevencijos departamento Aplinkos oro skyriui:

2.1.1. atvejais, kai pagal valstybinio aplinkos monitoringo duomenis aplinkos oro užterštumo lygis viršija bet kokią ribinę užterštumo vertę ir leistiną nukrypimo dydį, pavojaus slenkstį, siektiną užterštumo vertę arba ilgalaikį tikslą dėl didelio oro teršalų arba jų prekursorių (pirmtakų) pernašų iš kitų valstybių poveikio, konsultuotis ir bendradarbiauti su atsakingomis kitų su Lietuva besiribojančių Europos Sąjungos valstybių narių ir trečiųjų šalių, visų pirma šalių kandidačių į Europos Sąjungą, institucijomis, prireikus kreiptis į Europos Komisiją dėl teršalų pernašų iš kitų valstybių valdymo koordinavimo;

2.1.2. Normų 9, 14 ir (arba) 21 punkte nustatytais atvejais ir tvarka kreiptis į Europos Komisiją su prašymu atidėti azoto dioksido, benzeno ir (arba) kietųjų dalelių KD_{10} ribinės vertės įgyvendinimo konkrečioje zonoje arba aglomeracijoje terminą;

2.2. Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos departamentui pagal kompetenciją dalyvauti vykdant šio įsakymo 2.1 punktą;

2.3. Aplinkos apsaugos agentūrai ir visuomenės sveikatos centrams apskrityse pagal kompetenciją derinti savivaldybių pagal Aplinkos oro apsaugos įstatymą rengiamas aplinkos oro kokybės valdymo programas ir jų įgyvendinimo priemonių planus;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-273/V-348, 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-13, i. k. 2014-03015

2.4. įsakymo vykdymo kontrolę aplinkos ir sveikatos apsaugos viceministrams, kuruojantiems aplinkos kokybės sritį.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-273/V-348, 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-13, i. k. 2014-03015

APLINKOS MINISTRAS ARŪNAS KUNDROTAS

SVEIKATOS
APSAUGOS MINISTRAS KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
ir Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
ir Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2010 m. liepos 7 d.
įsakymo Nr. D1-585/V-611
redakcija)

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO SIEROS DIOKSIDU, AZOTO DIOKSIDU, AZOTO OKSIDAIS, BENZENU, ANGLIES MONOKSIDU, ŠVINU, KIETOSIOMIS DALELĖMIS IR OZONU NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiose Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis (KD_{10} ir $KD_{2,5}$) ir ozonu normose (toliau – Normos, Normose apibrėžti teršalai):

1.1. nustatyta sieros dioksido, azoto dioksido, benzeno, anglies monoksido, švino, kietųjų dalelių (KD_{10} ir $KD_{2,5}$) ribinė vertė, kietųjų dalelių $KD_{2,5}$ ir ozono siektina vertė, sieros dioksido, azoto dioksido ir ozono pavojaus slenkstis, ozono informavimo slenkstis, sieros dioksido ir azoto oksidų kritinis užterštumo lygis, nacionalinis kietųjų dalelių $KD_{2,5}$ poveikio sumažinimo uždavinys, įsipareigojimas dėl $KD_{2,5}$ poveikio koncentracijos, kad būtų galima užkirsti kelią ar sumažinti kenksmingą poveikį žmogaus sveikatai ir (ar) aplinkai;

1.2. nustatyti reikalavimai aplinkos oro kokybei gerinti, kai viršijama šiose Normose apibrėžtų teršalų ribinė vertė ar kitas nustatytas aplinkos oro užterštumo lygis, palaikyti ir toliau gerinti tinkamą aplinkos oro kokybę;

1.3. nustatyta, kokia informacija turi būti įtraukta į savivaldybių pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą (Žin., 1999, Nr. 98-2813; 2010, Nr. 54-2648) (toliau – Aplinkos oro apsaugos įstatymas) rengiamas ir tikslinamas aplinkos oro kokybės valdymo programas ir jų įgyvendinimo priemonių planus ir kokia informacija turi būti teikiama Europos Komisijai siekiant atidėti azoto dioksido, benzeno arba kietųjų dalelių KD_{10} ribinės vertės įgyvendinimo konkrečioje zonoje arba aglomeracijoje terminą;

1.4. nustatyti reikalavimai informuoti visuomenę ir imtis veiksmų, kad būtų sumažintas pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai, kai užterštumo lygis viršija pavojaus slenkstį.

2. Šiose Normose vartojamos sąvokos:

aplinkos oras – troposferos oras, išskyrus darbo aplinkos (darbovietės) orą;

aplinkos oro kokybės valdymo programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – **Programa**) – Aplinkos oro apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta aplinkos oro kokybės valdymo programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas.

Kitos vartojamos sąvokos atitinka Aplinkos oro apsaugos įstatymo ir Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 596 (Žin., 2001, Nr. 106-3828; 2010, Nr. 42-2042) (toliau – Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašas) sąvokas, sąvoka „Darbovietė“ apibrėžta Darboviečių įrengimo bendruosiuose nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 85/233 (Žin., 1998, Nr. 44-1224).

3. Aplinkos oro užterštumo lygio vertinimas, taip pat oro teršalų arba jų prekursorių (pirmtakų) pernašų iš kitų valstybių poveikio aplinkos oro užterštumo lygiui vertinimas yra dalis

valstybinio aplinkos monitoringo, vykdomo pagal Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymą (Žin., 1997, Nr. 112-2824; 2006, Nr. 57-2025). Aplinkos oro užterštumo lygis vertinamas vadovaujantis Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašu.

II. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO SIEROS DIOKSIDU NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

4. Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu lygis neturi viršyti šių Normų 1 priedo 1 punkte nurodytos ribinės vertės ir 3 punkte nurodyto kritinio užterštumo lygio.

5. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu lygis viršija ribinę vertę, į Aplinkos oro apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patikslintą aplinkos oro kokybės valdymo programą (toliau – Patikslinta programa) turi būti įtraukta šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

6. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu lygis viršija šių Normų 1 priedo 2 punkte nurodytą pavojaus slenkstį, vadovaujantis šių Normų 43 punkte nurodyta tvarka turi būti informuojama visuomenė ir pagal šių Normų 35 punkto reikalavimus imamasi priemonių taršai mažinti.

III. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO AZOTO DIOKSIDU IR AZOTO OKSIDAIS NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

7. Aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu lygis neturi viršyti šių Normų 2 priedo 1 punkte nurodytos ribinės vertės nuo tame punkte nurodytos datos.

8. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu lygis viršija ribinę vertę, Patikslintoje programoje turi būti pateikiama šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

9. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija), suderinusi su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) ir Teisės aktų projektų rengimo ir derinimo su savivaldybėmis tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1212 (Žin., 2000, Nr. 86-2631), su atitinkama savivaldybe ar Lietuvos savivaldybių asociacija (toliau šiame, 15 ir 22 punktuose – savivaldybės), atsižvelgdama į 2008 m. birželio 26 d. KOM(2008) 403 galutinio Komisijos komunikato dėl pranešimų, susijusių su įgyvendinimo terminų atidėjimu ir leidimu nesilaikyti įsipareigojimo taikyti tam tikras ribines vertes pagal Direktyvos 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje 22 straipsnį {SEC(2008)2132} (toliau – Komisijos komunikatas), nuostatas, gali kreiptis į Europos Komisiją (toliau – Komisija) su prašymu atidėti azoto dioksido ribinės vertės įgyvendinimo konkrečioje zonoje arba aglomeracijoje terminą, bet ne ilgiau kaip 5 metams. Dėl to Komisijai turi būti pateikta šiai teritorijai patvirtinta Patikslinta programa, šių Normų 9 priedo II skyriuje reikalaujama su azoto dioksidu susijusi informacija ir argumentuotai išdėstyta, kaip iki numatomo ribinės vertės įgyvendinimo termino, t. y. pereinamuoju laikotarpiu bus sumažintas aplinkos oro užterštumo lygis bent iki ribinės vertės. Pereinamuoju laikotarpiu ribinė vertė negali būti viršijama daugiau nei šių Normų 2 priedo 1 punkte nurodytu didžiausiu leistinu nukrypimo dydžiu. Apie Komisijos priimtą sprendimą atidėti terminą Aplinkos ministerija paskelbia visuomenei savo interneto svetainėje ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų raštu praneša Sveikatos apsaugos ministerijai ir savivaldybėms. Sveikatos apsaugos ministerija ir savivaldybės Aplinkos ministerijos pateiktą informaciją paskelbia savo interneto svetainėse.

10. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo azoto dioksidu lygis viršija šių Normų 2 priedo 2 punkte nurodytą pavojaus slenkstį, vadovaujantis šių Normų 43 punkte nurodyta tvarka turi būti informuojama visuomenė ir pagal šių Normų 36 punkto reikalavimus imamasi priemonių taršai mažinti.

11. Aplinkos oro užterštumo azoto oksidais lygis neturi viršyti šių Normų 2 priedo 3 punkte nurodyto kritinio užterštumo lygio.

IV. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO BENZENU NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

12. Aplinkos oro užterštumo benzenu lygis nuo šių Normų 3 priede nurodytos datos neturi viršyti tame priede nurodytos ribinės vertės.

13. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo benzenu lygis viršija ribinę vertę, Patikslintoje programoje turi būti pateikiama šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

14. Aplinkos ministerija, suderinusi su Sveikatos apsaugos ministerija ir savivaldybėmis, atsižvelgdama į Komisijos komunikato nuostatas, gali kreiptis į Komisiją su prašymu atidėti benzeno ribinės vertės įgyvendinimo konkrečioje zonoje arba aglomeracijoje terminą, bet ne ilgiau kaip 5 metams. Dėl to Komisijai turi būti pateikta šiai teritorijai patvirtinta Patikslinta programa, šių Normų 9 priedo II skyriuje reikalaujama su benzenu susijusi informacija ir argumentuotai išdėstyta, kaip iki numatomo ribinės vertės įgyvendinimo termino, t. y. pereinamuoju laikotarpiu bus sumažintas aplinkos oro užterštumo lygis bent iki ribinės vertės. Pereinamuoju laikotarpiu ribinė vertė negali būti viršijama daugiau nei šių Normų 3 priede nurodytu didžiausiu leistinu nukrypimo dydžiu. Apie Komisijos priimtą sprendimą atidėti terminą Aplinkos ministerija paskelbia visuomenei savo interneto svetainėje ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų raštu praneša Sveikatos apsaugos ministerijai ir savivaldybėms. Sveikatos apsaugos ministerija ir savivaldybės Aplinkos ministerijos pateiktą informaciją paskelbia savo interneto svetainėse.

V. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ANGLIES MONOKSIDU NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

15. Aplinkos oro užterštumo anglies monoksidu lygis neturi viršyti šių Normų 4 priede nurodytos ribinės vertės.

16. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo anglies monoksidu lygis viršija ribinę vertę, Patikslintoje programoje turi būti pateikiama šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

VI. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ŠVINU NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

17. Aplinkos oro užterštumo švinu lygis neturi viršyti šių Normų 5 priede nurodytos ribinės vertės.

18. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo švinu lygis viršija ribinę vertę, Patikslintoje programoje turi būti pateikiama šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

VII. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO KIETOSIOMIS DALELĖMIS KD_{10} NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

19. Aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygis neturi viršyti šių Normų 6 priede nurodytos ribinės vertės.

20. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis KD_{10} lygis viršija ribinę vertę ne dėl kietųjų dalelių resuspensijos, kai žiemą keliai barstomi smėliu ar druska, Patikslintoje programoje turi būti

pateikiama šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

21. Jeigu aplinkos oro užterštumo lygis viršija kietųjų dalelių KD_{10} ribinę vertę dėl tai vietovei būdingų teršalų išsisklaidymo sąlygų, nepalankių klimato sąlygų arba oro teršalų pernašų iš kitų valstybių, Aplinkos ministerija, suderinusi su Sveikatos apsaugos ministerija ir savivaldybėmis, atsižvelgdama į Komisijos komunikato nuostatas, gali kreiptis į Komisiją su prašymu atidėti kietųjų dalelių KD_{10} ribinės vertės įgyvendinimo konkrečioje zonoje arba aglomeracijoje terminą, bet ne ilgiau kaip iki 2011 m. birželio 11 d. Dėl to Komisijai turi būti pateikta šiai teritorijai patvirtinta Patikslinta programa, šių Normų 9 priedo II skyriuje reikalaujama su kietosiomis dalelėmis KD_{10} susijusi informacija, pateikti argumentai, kad imtasi visų reikiamų priemonių siekiant įgyvendinti minėtus terminus, ir išdėstyta, kaip iki numatomo ribinės vertės įgyvendinimo termino, t. y. pereinamuoju laikotarpiu bus sumažintas aplinkos oro užterštumo lygis bent iki ribinės vertės. Pereinamuoju laikotarpiu ribinė vertė negali būti viršijama daugiau nei šių Normų 6 priede nurodytu leistinu nukrypimo dydžiu. Apie Komisijos priimtą sprendimą atidėti terminą Aplinkos ministerija paskelbia visuomenei savo interneto svetainėje ir ne vėliau kaip per 10 darbo dienų raštu praneša Sveikatos apsaugos ministerijai ir savivaldybėms. Sveikatos apsaugos ministerija ir savivaldybės Aplinkos ministerijos pateiktą informaciją paskelbia savo interneto svetainėse.

VIII. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO KIETOSIOMIS DALELĖMIS $KD_{2,5}$ NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

22. Aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis $KD_{2,5}$ lygis nuo šių Normų 7 priedo 3 punkte nurodytos datos, jei įmanoma imantis visų būtinų, bet nereikalaujančių neproporcingų išlaidų, priemonių, neturi viršyti tame priede nurodytos siektinos vertės.

23. Siekiant sumažinti kietųjų dalelių $KD_{2,5}$ poveikį žmonių sveikatai, nuo šių Normų 7 priedo 1 punkte nurodytos datos, jei įmanoma imantis visų būtinų, bet nereikalaujančių neproporcingų išlaidų, priemonių, turi būti įgyvendintas tame punkte nurodytas nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys, vertinamas pagal atitinkamiems ataskaitiniams laikotarpiams pagal Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašą nustatytą vidutinio poveikio rodiklį.

24. 2015 m. vidutinio poveikio rodiklis neturi viršyti šių Normų 7 priedo 2 punkte nustatyto įsipareigojimo dėl poveikio koncentracijos.

25. Aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis $KD_{2,5}$ lygis nuo šių Normų 7 priedo 4 punkte nurodytos datos neturi viršyti tame punkte nurodytos ribinės vertės. Kokia ribinė vertė kartu su leistinu nukrypimo dydžiu taikoma kiekvienais kalendoriniais metais, pateikta šių Normų 10 priede.

26. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo kietosiomis dalelėmis $KD_{2,5}$ lygis viršija ribinę vertę arba siektiną vertę, Patikslintoje programoje turi būti pateikiama šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

IX. APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO OZONU NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

27. Turi būti imamasi visų būtinų priemonių, nereikalaujančių neproporcingų išlaidų, užtikrinti, kad aplinkos oro užterštumo ozonu lygis neviršytų šių Normų 8 priedo 3 punkte nurodytų siektinų verčių ir 4 punkte nurodytų ilgalaikių tikslų.

28. Zonose ir aglomeracijose, kuriose aplinkos oro užterštumo ozonu lygis atitinka ilgalaikius tikslus, turi būti užtikrinamas ilgalaikių tikslų neviršijantis aplinkos oro užterštumo lygis ir proporcingomis priemonėmis saugoma geriausia aplinkos oro kokybė, derinant veiklą su darniu vystymusi ir aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsauga.

29. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo ozonu lygis viršija siektiną vertę, be Nacionalinėje į atmosferą išmetamų teršalų kiekio valdymo (ribojimo) iki 2010 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-89 (Žin., 2008, Nr. 17-613) (toliau – Nacionalinė išmetamų teršalų kiekio valdymo programa), numatytų priemonių įgyvendinimo turi būti rengiama Patikslinta programa, išskyrus atvejus, kai nereikalaujančiomis neproporcingų išlaidų priemonėmis nebūtų galima sumažinti aplinkos oro užterštumo lygio iki siektinos vertės. Patikslintoje programoje turi būti pateikiama šių Normų 9 priedo 2 punkte nurodyta informacija. Patikslinta programa turi būti suderinama su visuomene šių Normų 44 punkte nustatyta tvarka.

30. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo ozonu lygis yra didesnis už ilgalaikius tikslus atitinkančią vertę, tačiau mažesnis už siektiną vertę arba jai lygus, siekiant ilgalaikių tikslų turi būti įgyvendinamos bent nereikalaujančios neproporcingų išlaidų šių Normų 29 punkte nurodytose programose numatytos priemonės.

31. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo ozonu lygis rodo, kad kyla grėsmė viršyti Normų 8 priedo 5 punkte nurodytą pavojaus slenkstį, šių Normų 36 punkte nurodytos priemonės gali būti taikomos tik pagal 2004 m. kovo 19 d. Komisijos sprendimą 2004/279/EB dėl rekomendacijų įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/3/EB dėl ozono aplinkos ore (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 8 tomas, p. 229) nustačius, kad pagal geografines, meteorologines, ekonomines sąlygas yra pakankamai galimybių sumažinti tą pavojų, užterštumo lygio viršijimo trukmę arba mastą.

32. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo ozonu lygis viršija šių Normų 8 priedo 6 punkte nustatytą informavimo slenkstį arba 5 punkte nurodytą pavojaus slenkstį, vadovaujantis šių Normų 43 punkte nurodyta tvarka turi būti informuojama visuomenė, o pavojaus sleksčio viršijimo atveju pagal Normų 36 punkto reikalavimus imamasi priemonių taršai mažinti.

X. BENDRIEJI APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO NORMŲ LAIKYMOSI REIKALAVIMAI

33. Į Programą, kuri gali būti integruota į savivaldybės rengiamą pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. 5-75; 2004, Nr. 60-2121) 6 straipsnio 7 dalies 3 punktą aplinkos apsaugos programą, turi būti įtraukta šių Normų 9 priedo 1 punkte nurodyta informacija. Atvejais, kai reikiamos informacijos pagal Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 18, 19, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo (Žin., 2010, Nr. 54-2648) 12 straipsnio 2 dalį rengiant Programą nėra ar nepakanka, į Programą turi būti įtrauktos priemonės tokiai informacijai gauti per kiek galima trumpesnį laiką, nurodyti jų įgyvendinimo terminai ir konkretūs už priemonių įgyvendinimą atsakingi vykdytojai.

34. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus kurioje nors teritorijoje nustatytas aplinkos oro užterštumo keletu šiose Normose apibrėžtų teršalų lygis viršija ribinę arba siektiną vertę, turi būti rengiama integruota Programa, kad apimtų visus atitinkamus teršalus.

35. Tikslinant Programas turi būti atsižvelgiama į planus ir programas, parengtus siekiant įgyvendinti 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyvą 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 101) (Valstybinė triukšmo prevencijos veiksmų 2007–2013 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 564 (Žin., 2007, Nr. 67-2614)), 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 320) (Nacionalinė išmetamų teršalų kiekio valdymo programa) ir 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 299).

36. Esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms arba kai yra viršijama šių Normų prieduose nurodyta ribinė vertė, siektina vertė ar pavojaus slenkstis, savivaldybės turi teisę imtis ir laikinų priemonių, numatytų ir, jei reikia, nenumatytų Programoje, kad būtų sumažintas aplinkos oro užterštumo lygis ar sutrumpinta jo viršijimo trukmė ir sumažintas pavojus žmonių sveikatai ir

aplinkai. Apie tokias priemones ir jų įgyvendinimą konkrečioje teritorijoje turi būti informuojama visuomenė lengvai prieinamomis informavimo priemonėmis, įskaitant internetą arba kitas tinkamas telekomunikacijų priemones.

37. Kylant grėsmei viršyti ribinę vertę, siektinę vertę ar pavojaus slenkstį, išskyrus grėsmę viršyti ozono pavojaus slenkstį, šių Normų 36 punkte nurodytos priemonės, atsižvelgiant į faktines aplinkybes ir į visus susijusius interesus, turi būti taikomos žinant, kad jomis galima iki minimumo sumažinti šią grėsmę ir laipsniškai sugrįžti prie žemesnio, nei nustatyta norma, lygio.

38. Šių Normų 36 punkte nurodytoms laikinoms priemonėms pasirinkti galima pasinaudoti Europos Komisijos nuo 2010 m. birželio 11 d. numatomais reguliariais skelbti trumpojo laikotarpio veiksmų planų rengimo geriausios praktikos pavyzdžiais, taip pat geriausios praktikos pavyzdžiais apsaugant pažeidžiamus gyventojus, įskaitant vaikus.

XI. TERŠALŲ PERNAŠŲ IŠ KITŲ VALSTYBIŲ VALDYMO REIKALAVIMAI

39. Jeigu pagal šių Normų 3 punkto reikalavimus nustatytas aplinkos oro užterštumo lygis viršija bet kokią ribinę vertę, siektiną vertę, pavojaus slenkstį arba ilgalaikį tikslą dėl didelio oro teršalų arba jų prekursorių (pirmtakų) pernešimo iš kitos valstybės, bendradarbiaujant ir konsultuojantis su kitos valstybės aplinkos apsaugos institucijomis gali būti organizuojama bendra veikla, pavyzdžiui, koordinuotų priemonių ir, jei reikia, koordinuotų laikinų priemonių, taikytinų valstybių narių besiribojančiose kaimyninėse zonose, įgyvendinimas siekiant veiksmingomis priemonėmis pašalinti aplinkos oro užterštumo lygio viršijimą.

40. Dėl oro teršalų pernašų iš kitų valstybių poveikio valdymo koordinavimo gali būti kreipiamasi į Komisiją.

41. Prireikus su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis įgyvendinti koordinuotas priemones ir, jei reikia, imtis koordinuotų laikinų priemonių, turi būti užtikrinama, kad vykdant koordinuotus veiksmus bus numatytas oro teršalų pernašų iš kitų valstybių valdymui reikalingos informacijos teikimas susijusių valstybių narių su Lietuva besiribojančioms kaimyninėms zonoms.

42. Dėl oro teršalų pernašų iš kitų valstybių valdymo ir visuomenės informavimo tam tikrais atvejais bendradarbiaujama su trečiosiomis šalimis, visų pirma su šalimis kandidatėmis į Europos Sąjungą.

XII. VISUOMENĖS INFORMAVIMO APIE APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO LYGIUS IR DALYVAVIMO RENGIANT PROGRAMAS REIKALAVIMAI

43. Apie aplinkos oro užterštumo lygius visuomenė informuojama Visuomenės, suinteresuotų institucijų ir įstaigų informavimo apie aplinkos oro užterštumo lygius tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. D1-265/V-436 (Žin., 2005, Nr. 74-2688; 2009, Nr.157-7111), nustatyta tvarka.

44. Programa privalo būti suderinta su visuomene vadovaujantis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo rengiant planus ir programas, skirtas klimato kaitos valdymui, aplinkos oro ir vandens apsaugai bei atliekų tvarkymui, tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. D1-381 (Žin., 2005, Nr. 102-3789; 2010, Nr. 43-2071).

_____

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
1 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO SIEROS DIOKSIDU NORMOS

1. **Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:**

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
1 valanda	350 $\mu g/m^3$ negali būti viršyta daugiau kaip 24 kartus per kalendorinius metus	43 % (150 $\mu g/m^3$)	–*
1 para	125 $\mu g/m^3$ negali būti viršyta daugiau kaip 3 kartus per kalendorinius metus	nenustatytas	–*

* Ribinė vertė įsigaliojo 2005 m. sausio 1 d.

2. **Pavojaus slenkstis,** nustatytas matuojant tris valandas iš eilės vietovėse, kurios yra tipinės pagal oro kokybę maždaug 100 km^2 teritorijoje arba visoje zonoje ar aglomeracijoje, pasirenkant mažesnę – 500 $\mu g/m^3$.

3. **Kritinis užterštumo lygis, nustatytas augmenijos apsaugai:**

Vidurkinimo laikotarpis	Kritinis užterštumo lygis	Leistinas nukrypimo dydis
Kalendoriniai metai ir žiema (spalio 1 d.– kovo 31 d.)	20 $\mu g/m^3$	nenustatytas

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
2 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO AZOTO DIOKSIDU IR AZOTO OKSIDAIS NORMOS

1. **Azoto dioksido ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:**

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
1 valanda	200 $\mu g/m^3$ negali būti viršyta daugiau kaip 18 kartų per kalendorinius metus	50 % (100 $\mu g/m^3$) 1999 m. liepos 19 d., sumažinant 2001 m. sausio 1 d. ir kas 12 paskesnių mėnesių vienodu metiniu procentiniu dydžiu, kad iki 2010 m. sausio 1 d. būtų pasiekta 0 %	2010 m. sausio 1 d.
Kalendoriniai metai	40 $\mu g/m^3$	50 % (20 $\mu g/m^3$) 1999 m. liepos 19 d., sumažinant 2001 m. sausio 1 d. ir kas 12 paskesnių mėnesių vienodu metiniu procentiniu dydžiu, kad iki 2010 m. sausio 1 d. būtų pasiekta 0 %	2010 m. sausio 1 d.

2. **Azoto dioksido pavojaus slenkstis,** nustatytas matuojant tris valandas iš eilės vietovėse, kurios yra tipinės pagal oro kokybę maždaug 100 km^2 teritorijoje arba visoje zonoje ar aglomeracijoje, pasirenkant mažesnę – 400 $\mu g/m^3$.

3. **Kritinis užterštumo azoto oksidais lygis, nustatytas augmenijos apsaugai:**

Vidurkinimo laikotarpis	Kritinis užterštumo lygis	Leistinas nukrypimo dydis
Kalendoriniai metai	30 $\mu g/m^3$	nenustatytas

_____

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
3 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO BENZENU NORMOS

Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
Kalendoriniai metai	5 $\mu g/m^3$	100 % (5 $\mu g/m^3$) 2000 m. gruodžio 13 d., sumažinant 2006 m. sausio 1 d. ir kas 12 paskesnių mėnesių mažinti 1 $\mu g/m^3$, kad iki 2010 m. sausio 1 d. būtų pasiekta 0 %.	2010 m. sausio 1 d.

_____

Priedo pakeitimai:
Nr. D1-883/V-1117, 2009-12-31, Žin., 2010, Nr. 2-87 (2010-01-07), i. k. 109301MISAK3/V-1117

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
4 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ANGLIES MONOKSIDU NORMOS

Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
Maksimalus paros 8 valandų vidurkis*	10 mg/m^3	60 %	–**

* Maksimalus paros 8 valandų vidurkis reiškia, kad koncentracija nustatoma tiriant paeiliui einančius 8 valandų periodus ir kiekvieną valandą apskaičiuojant ir atnaujinant vidurkį. 8 valandų periodo vidurkis skaičiuojamas pagal šį pavyzdį: pirmas 8 valandų vidurkis imamas pradedant nuo 17.00 val. praėjusios paros iki 1.00 val. paros, kuriai nustatomas vidurkis; paskutinis apskaičiavimo periodas yra nuo 16.00 iki 24.00 val. tos paros, kuriai nustatomas vidurkis.

** Ribinė vertė įsigaliojo 2005 m. sausio 1 d.

_____

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
5 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO ŠVINU NORMOS

Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
Kalendoriniai metai	0,5 $\mu g/m^3$	100 % (0,5 $\mu g/m^3$)	–*

* Ribinė vertė įsigaliojo 2005 m. sausio 1 d. Tik teritorijose, esančiose ne didesniu kaip 1 km atstumu nuo konkrečių ilgą laikotarpį veiklą vykdančių ūkinės veiklos objektų, ribinės vertės įgyvendinimo terminas gali būti 2010 m. sausio 1 d.

_____

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
6 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO KIETOSIOMIS DALELĖMIS KD_{10} NORMOS

Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
1 para	50 $\mu g/m^3$ negali būti viršyta daugiau kaip 35 kartus per kalendorinius metus	50 %	–*
Kalendoriniai metai	40 $\mu g/m^3$	20 %	–*

* Ribinė vertė įsigaliojo 2005 m. sausio 1 d.

_____

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
7 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO KIETOSIOMIS DALELĖMIS $KD_{2,5}$ NORMOS

1. **Nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys:**

Poveikio sumažinimo uždavinys pagal ataskaitinių metų vidutinio poveikio rodiklį (VPR)		Poveikio sumažinimo uždavinio įgyvendinimo terminas
VPR, $\mu g/m^3$	Poveikio sumažinimo uždavinys, procentais*	2020 m.
< 8,5 = 8,5	0 %	
> 8,5 – < 13	10 %	
= 13 – < 18	15 %	
= 18 – < 22	20 %	
>= 22	Visos atitinkamos priemonės, kad būtų pasiekta 18 $\mu g/m^3$	

* Kai ataskaitiniais metais VPR yra 8,5 $\mu g/m^3$ arba mažesnis, poveikio sumažinimo uždavinys nenustatomas. Jis nenustatomas taip pat tais atvejais, kai VPR bet kuriame laiko taške 2010–2020 m. laikotarpiu pasiekia 8,5 $\mu g/m^3$ lygį ir išlieka tokio paties ar žemesnio lygio.

2. **Įsipareigojimas dėl poveikio koncentracijos:**

Poveikio koncentracija	Įsipareigojimo įgyvendinimo terminas
20 $\mu g/m^3$	2015 m.

3. **Siektina vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:**

Vidurkinimo laikotarpis	Siektina vertė	Siektinos vertės įgyvendinimo terminas
Kalendoriniai metai	25 $\mu g/m^3$	2010 m. sausio 1 d.

4. **Ribinė vertė, nustatyta žmonių sveikatos apsaugai:**

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
1 ETAPAS			
Kalendoriniai metai	25 $\mu g/m^3$	20 % 2008 m. birželio 11 d., sumažinant šį dydį 2009 m. sausio 1 d., o vėliau mažinant kas 12 mėnesių vienodu metiniu procentiniu dydžiu, kol iki 2015 m. sausio 1 d. bus pasiekta 0 %	2015 m. sausio 1 d.

2 ETAPAS *			
Kalendoriniai metai	20 µg/m^3 (preliminari)		2020 m. sausio 1 d.

* Europos Komisija (preliminarią) ribinę vertę 2013 m. numato peržiūrėti atsižvelgdama į tolesnius poveikio sveikatai ir aplinkai duomenis, techninį įgyvendinamumą ir ES valstybių narių patirtį, susijusią su siektinos vertės įgyvendinimu

_____

Priedo pakeitimai:
Nr. D1-269/V-455, 2015-04-02, paskelbta TAR 2015-04-07, i. k. 2015-05317

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
8 priedas

APLINKOS ORO UŽTERŠTUMO OZONU NORMOS

1. Laikas apibrėžiamas Vidurio Europos laiku (CET).

2. AOT40 (išreikštas $\mu g/m^3$ x h) yra skirtumų tarp valandinių koncentracijų, didesnių už 80 $\mu g/m^3$ (= 40 ozono dalių vienam milijardui oro dalių), ir 80 $\mu g/m^3$ suma per nustatytą laikotarpį, naudojant tik valandines vertes, matuotas nuo 8.00 iki 20.00 val. Vidurio Europos laiku (CET) kiekvieną dieną.

3. **Siektina vertė:**

Vidurkinimo laikotarpis	Siektina vertė	Siektinos vertės įgyvendinimo terminas*
Nustatyta žmonių sveikatos apsaugai		
Maksimalus paros 8 valandų vidurkis**	120 $\mu g/m^3$ neturi būti viršijama daugiau nei 25 kartus per kalendorinius metus, imant trejų metų vidurkį***	2010 m. sausio 1 d.
Nustatyta augmenijos apsaugai		
Nuo gegužės iki liepos mėn.	AOT40 (apskaičiuotas pagal 1 valandos vertes) 18 000 $\mu g/m^3$ x h, imant penkerių metų vidurkį***	2010 m. sausio 1 d.

* Nuo šios datos bus vertinama, ar laikomasi siektinos vertės, t. y. 2010 m. bus pirmieji metai, nuo kurių bus pradėta vertinti, ar laikomasi siektinos vertės atitinkamai per kitus trejus ar penkerius metus.

** Maksimalus paros 8 valandų vidurkis reiškia, kad koncentracija nustatoma tiriant paeiliui einančius 8 valandų periodus ir kiekvieną valandą apskaičiuojant ir atnaujinant vidurkį. 8 valandų periodo vidurkis skaičiuojamas pagal šį pavyzdį: pirmas 8 valandų vidurkis imamas pradedant nuo 17.00 val. praėjusios paros iki 1.00 val. paros, kuriai nustatomas vidurkis; paskutinis apskaičiavimo periodas yra nuo 16.00 iki 24.00 val. tos paros, kuriai nustatomas vidurkis.

*** Jeigu remiantis išsamiais ir nuosekliais metiniais duomenimis neįmanoma nustatyti trejų arba penkerių metų vidurkio, mažiausi metiniai duomenys, reikalingi patikrinti atitiktį, yra tokie:

- siektinoms vertėms, nustatytoms žmonių sveikatos apsaugai, – vienerius metus galiojantys duomenys,
- siektinoms vertėms, nustatytoms augmenijos apsaugai, – trejus metus galiojantys duomenys.

4. **Ilgalaikis tikslas:**

Vidurkinimo laikotarpis	Ilgalaikį tikslą atitinkanti vertė	Ilgalaikio tikslo įgyvendinimo terminas
Nustatytas žmonių sveikatos apsaugai		
Maksimalus paros 8 valandų	120 $\mu g/m^3$	Neapibrėžtas

Vidurkinimo laikotarpis	Ilgalaikį tikslą atitinkanti vertė	Ilgalaikio tikslo įgyvendinimo terminas
vidurkis per kalendorinius metus		
Nustatytas augmenijos apsaugai		
Nuo gegužės iki liepos mėn.	AOT40 (apskaičiuotas pagal 1 valandos vertes) 6 000 $\mu g/m^3$ x h	Neapibrėžtas

5. **Pavojaus slenkstis:**

Vidurkinimo laikotarpis	Pavojaus slenkstis
1 valanda*	240 $\mu g/m^3$

* Normų 31 punkte nurodytų priemonių įgyvendinimui, pavojaus slenkstį viršijančios vertės turi būti matuojama arba prognozuojamos 3 valandas iš eilės.

6. **Informavimo slenkstis:**

Vidurkinimo laikotarpis	Informavimo slenkstis
1 valanda	180 $\mu g/m^3$

_____

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
9 priedas

INFORMACIJA, KURI TURI BŪTI ĮTRAUKTA Į PROGRAMĄ, IR INFORMACIJA, KURI TURI BŪTI TEIKIAMA EUROPOS KOMISIJAI SIEKIANT ATIDĖTI AZOTO DIOKSIDO, BENZENO ARBA KIETŲJŲ DALELIŲ KD_{10} RIBINĖS VERTĖS ĮGYVENDINIMO KONKREČIOJE ZONOJE ARBA AGLOMERACIJOJE TERMINĄ

I. INFORMACIJA, KURI TURI BŪTI ĮTRAUKTA Į PROGRAMĄ

1. Į Programą turi būti įtraukta ši informacija:

1.1. Programos paskirtis, tikslas, įgyvendinimo laikotarpis.

1.2. Bendra informacija apie teritoriją, kuriai rengiama Programa (plotas, gyventojų, tarp jų vaikų, skaičius, gyventojų tankumo ir teritorijos užstatymo rodikliai, kita teritoriją apibūdinanti aktuali informacija).

1.3. Bendra informacija apie aplinkos oro kokybei neigiamą poveikį darančius veiksnius:

1.3.1. vykdomą pramonės veiklą, pagrindinius aplinkos oro taršos šiose Normose apibrėžtais teršalais šaltinius, jų išmetamą šių teršalų kiekį, numatomus esminius pokyčius Programos įgyvendinimo laikotarpiu;

1.3.2. aprūpinimo šiluma sistemą ir numatomus esminius jos pokyčius Programos įgyvendinimo laikotarpiu;

1.3.3. susisiekimo sistemą ir numatomus esminius jos pokyčius Programos įgyvendinimo laikotarpiu;

1.3.4. kitus veiksnius (reljefą, klimato sąlygas, taršą iš kitų regionų ir kt.).

1.4. Informacija apie teritorijos, kuriai rengiama Programa, aplinkos oro užterštumo šiose Normose apibrėžtais teršalais lygio vertinimą, užterštumo lygį, jo kitimo tendencijas.

1.5. Informacija apie iki Programos rengimo taikytas aplinkos oro taršos šiose Normose apibrėžtais teršalais mažinimo priemones (vietos, regionines, nacionalines ir (ar) tarptautines), jų poveikį aplinkos oro užterštumo lygiui.

1.6. Programos įgyvendinimo laikotarpiu numatomos taikyti konkrečios aplinkos oro taršos šiose Normose apibrėžtais teršalais mažinimo priemonės, planuojamas jų poveikis aplinkos oro užterštumo kiekvienu šiuo teršalu lygiui, įgyvendinimo terminai, kiekvieną priemonę įgyvendinanti(-čios) įmonė(-s) ar įstaiga(-os), finansavimo šaltinis(-iai), už kiekvienos priemonės įgyvendinimą atsakingas(-i) vykdytojas(-i) (fizinis(-iai) asmuo(-enys)).

2. Į Patikslintą programą turi būti įtraukti ir šie duomenys:

2.1. Vieta, kurioje viršijama aplinkos oro užterštumo norma:

2.1.1. rajonas;

2.1.2. miestas (pateikiamas žemėlapis);

2.1.3. aplinkos oro kokybės matavimo stotis (pateikiamas žemėlapis, nurodomos geografinės koordinatės).

2.2. Bendra informacija apie:

2.2.1. zonos tipą (miestas, pramoninis rajonas ar kaimo vietovė);

2.2.2. zonos, kurioje viršijama aplinkos oro užterštumo norma, plotą ir jame taršos poveikį patiriančių gyventojų skaičių;

2.2.3. naudingus klimatinius duomenis;

2.2.4. svarbius vietovės topografinius duomenis;

2.2.5. užterštoje teritorijoje esančius objektus, kuriems reikia apsaugos (informacijos turi būti pakankamai).

2.3. Atsakingos institucijos. Vardai, pavardės ir pareigos asmenų, atsakingų už Programos

rengimą ir jos įgyvendinimo priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą.

2.4. Taršos pobūdis ir vertinimas:

2.4.1. ankstesniais metais nustatytas teršalų koncentracijos lygis;

2.4.2. atitinkamais metais nustatytas teršalų koncentracijos lygis, dėl kurio atsirado prievolė tikslinti Programą;

2.4.3. naudojami vertinimo metodai.

2.5. Taršos kilmė:

2.5.1. pagrindinių aplinkos oro taršos šaltinių sąrašas (pridedamas ir žemėlapis su pažymėtais taršos šaltiniais);

2.5.2. bendras iš šių šaltinių išmetamų teršalų kiekis (tonomis per metus);

2.5.3. informacija apie taršą iš kitų regionų.

2.6. Padėties analizė:

2.6.1. informacija apie veiksnius, kurie veikia oro kokybės normų viršijimą (pvz., transportas, įskaitant tranzitinį transportą, antrinių teršalų susidarymas atmosferoje);

2.6.2. informacija apie galimas oro kokybės gerinimo priemones.

2.7. Informacija apie aplinkos oro kokybės gerinimo priemones ar projektus, vykdytus iki 2008 m. birželio 11 d., pavyzdžiui:

2.7.1. vietos, regionines, nacionalines, tarptautines priemones;

2.7.2. pastebėtą tų priemonių poveikį aplinkos oro užterštumo lygiui.

2.8. Informacija apie aplinkos oro kokybės gerinimo priemones ar projektus, vykdytus po 2008 m. birželio 11 d.:

2.8.1. visų Patikslintoje programoje numatytų priemonių, skirtų aplinkos oro užterštumo lygiui sumažinti iki nustatyto užterštumo lygio konkrečiu kuo trumpesniu laikotarpiu ir toliau mažinti (jei reikia, priklausomai nuo situacijos galimų taikyti priemonių pagal Aplinkos oro apsaugos įstatymo 10 straipsnį ir kitų priemonių, pvz., susijusių su laikinu taršos šaltinių, susijusių su statybos darbais, prisišvartavusiais laivais, pramonės įmonėmis, pramonės produktais ar būstų šildymu, veiklos apribojimu, specialių aplinkos oro kokybės gerinimo priemonių, skirtų apsaugoti pažeidžiamus gyventojus, įskaitant vaikus; jei kurioje nors teritorijoje viršijama ribinė vertė, kurios įgyvendinimo terminas jau pasibaigęs – priemonių, kurias įgyvendinant būtų užtikrinama, kad aplinkos oro užterštumo lygis ribinę vertę viršys kuo trumpesnį laiką, ir kt.), išvardijimas ir jų įgyvendinimo tikslų aprašymas;

2.8.2. priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis;

2.8.3. planuojami oro kokybės pagerinimo tikslai ir laikas, reikalingas šiems tikslams pasiekti.

2.9. Informacija apie planuojamas ar nagrinėjamas ilgalaikes priemones arba projektus.

2.10. Leidinių, dokumentų, darbų ir kt., panaudotų šio priedo 2 punkte reikalaujamai informacijai pateikti, sąrašas.

II. INFORMACIJA, KURI TURI BŪTI TEIKIAMA EUROPOS KOMISIJAI SIEKIANT ATIDĖTI AZOTO DIOKSIDO, BENZENO ARBA KIETŲJŲ DALELIŲ KD_{10} RIBINĖS VERTĖS ĮGYVENDINIMO KONKREČIOJE ZONOJE ARBA AGLOMERACIJOJE TERMINĄ

3. Informacijoje, kuri turi būti teikiama Europos Komisijai siekiant atidėti dioksido arba benzeno ribinės vertės įgyvendinimo konkrečioje zonoje arba aglomeracijoje terminą, turi būti:

3.1. Visa informacija, kurios reikalaujama pagal šio priedo 2 punktą.

3.2. Informacija apie šių Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų įgyvendinimo padėtį:

3.2.1. 1970 m. kovo 20 d. Tarybos direktyva 70/220/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių būtina imtis oro apsaugai nuo motorinių transporto priemonių išmetamųjų teršalų, suderinimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 1 tomas, p. 64) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/96/EB;

3.2.2. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/63/EB dėl lakiųjų

organinių junginių išsiskyrimo į aplinką laikant benziną ir tiekiant jį iš terminalų į degalines kontrolės (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 12 skyrius, 1 tomas, p. 167) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003;

3.2.3. 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/1/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (kodifikuota redakcija) (OL 2008 L 24, p. 8);

3.2.4. 1997 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/68/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su priemonėmis, mažinančiomis vidaus degimo variklių, įrengiamų ne kelių mobiliosiose mašinose, dujinių ir kietųjų dalelių teršalų kiekį, suderinimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 20 tomas, p. 17) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/105/EB;

3.2.5. 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 93/12/EEB (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 23 tomas, p. 182) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/30/EB;

3.2.6. 1999 m. kovo 11 d. Tarybos direktyva 1999/13/EB dėl tam tikrų veiklos rūšių ir tam tikrų įrenginių lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius, emisijų apribojimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 4 tomas, p.118) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/112/EB;

3.2.7. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse ir iš dalies keičianti Direktyvą 93/12/EEB (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 24 tomas, p. 17) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/30/EB;

3.2.8. 2000 m. gruodžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/76/EB dėl atliekų deginimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 5 tomas, p. 353;

3.2.9. 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 299) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB;

3.2.10. 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 320) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/105/EB;

3.2.11. 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/42/EB dėl lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikruose dažuose, lakuose ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktuose, išmetamų kiekių ribojimo ir iš dalies keičianti direktyvą 1999/13/EB (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 8 tomas, p. 376) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/112/EB;

3.2.12. 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/33/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 1999/32/EB, dėl sieros kiekio jūriniame kure (OL 2005 L 191, p. 59);

3.2.13. 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/55/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių būtina imtis mažinant transporto priemonėse naudojamų uždegimo suspaudimu variklių išmetamuosius dujinius bei kietųjų dalelių teršalus ir transporto priemonėse naudojamų priverstinio uždegimo variklių, degalams naudojančių gamtines dujas ir suskystintas naftos dujas, išmetamuosius dujinius teršalus, suderinimo (OL 2005 L 275, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/74/EB;

3.2.14. 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetikos paslaugų, panaikinanti Tarybos direktyvą 93/76/EEB (OL 2006 L 114, p. 64).

3.3. Informacija apie visas oro taršos mažinimo priemones, kurios atitinkamu vietos, regioniniu ar nacionaliniu lygiu bus įgyvendinamos siekiant oro kokybės tikslų, įskaitant:

3.3.1. išmetamųjų teršalų iš stacionarių taršos šaltinių mažinimą, užtikrinant, kad maži ir vidutinio dydžio stacionarūs kuro deginimo įrenginiai (įskaitant biomasės deginimo įrenginius) turėtų išmetamųjų teršalų valymo įrangą arba būtų pakeisti;

3.3.2. transporto priemonių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą, sumontuojant eksploatuojamose transporto priemonėse išmetamo teršalų kiekio mažinimo įrangą, ekonominių paskatų naudojimą, skatinant naujų transporto priemonių įsigijimą;

3.3.3. valstybės institucijų vykdomus kelių transporto priemonių, degalų ir deginimo įrenginių pirkimus pagal Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytus žaliųjų pirkimų reikalavimus, siekiant sumažinti į atmosferą išmetamą teršalų kiekį, įskaitant tokius pirkimus:

3.3.3.1. naujų transporto priemonių, įskaitant mažai taršias transporto priemones;

3.3.3.2. transporto paslaugų mažiau taršiomis transporto priemonėmis;

3.3.3.3. mažai taršių stacionarių kuro deginimo įrenginių;

3.3.3.4. mažiau taršaus kuro ir degalų;

3.3.4. eismo planavimo ir valdymo priemones, mažinančias transporto priemonių išmetamų teršalų poveikį (įskaitant eismo grūsčių mokestį, diferencijuotus mokesčius už automobilių stovėjimą arba kitas ekonomines paskatas, „mažos taršos zonų“ sukūrimas);

3.3.5. priemones, skatinančias perėjimą prie mažiau taršių transporto rūšių naudojimo;

3.3.6. mažiau taršaus kuro ir degalų naudojimą;

3.3.7. priemones, skirtas sumažinti oro taršą:

3.3.7.1. taikant taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo sistemą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/1/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (OL 2008 L 1, p. 8);

3.3.7.2. rengiant ir įgyvendinant nacionalinius taršos mažinimo planus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (OL *2004 m. specialusis leidimas,* 15 skyrius, 6 tomas, p. 299);

3.3.7.3. taikant ekonomines priemones, pavyzdžiui, mokesčius už aplinkos teršimą;

3.3.8. jei reikia, priemones, kuriomis siekiama apsaugoti vaikų ar kitų pažeidžiamų gyventojų grupių sveikatą.

_____

Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų
10 priedas

KIETŲJŲ DALELIŲ $KD_{2,5}$ RIBINĖ VERTĖ KARTU SU LEISTINU NUKRYPIMO DYDŽIU

1. Kietosioms dalelėms $KD_{2,5}$ šių Normų 7 priedo 4 punkte yra nustatyta ribinė vertė, jos įgyvendinimo terminas, leistinas nukrypimo dydis ir jo mažinimo reikalavimai.

2. Siekiant išvengti ribinės vertės kartu su leistinu nukrypimo dydžiu apskaičiavimo klaidų, lentelėje pateikiama kiekvienais metais kietosioms dalelėms $KD_{2,5}$ galiojanti ribinė vertė, išreikšta $\mu g/m^3$:

Vidurkinimo laikotarpis	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Kalendoriniai metai	29	28	27	26	26	25

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-883/V-1117, 2009-12-31, Žin., 2010, Nr. 2-87 (2010-01-07), i. k. 109301MISAK3/V-1117
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 591/640 "Dėl Aplinkos oro užterštumo normų nustatymo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-585/V-611, 2010-07-07, Žin., 2010, Nr. 82-4364 (2010-07-13), i. k. 110301MISAK85/V-611
Dėl aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 591/640 "Dėl Aplinkos oro užterštumo normų nustatymo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-273/V-348, 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-13, i. k. 2014-03015
Dėl aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ pakeitimo

4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-269/V-455, 2015-04-02, paskelbta TAR 2015-04-07, i. k. 2015-05317
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ pakeitimo